

բը լիզու առնենային կրնային պատժել թէ Բնչպէս ամեն իրենց մէջ մեռնողը ներք չեւզ մը վերջընեւէն գողնալ ըս կըսան , և դարձեալ մէկ անգամ մը միայն իբրեւ գող բռնուած ըլլալուն ամօթը պէտք էր որ բաւական ըլլար ամեն փորձութիւն հեռացնելու իրենցմէ :

Իսկ թէ որ կորսուած բան մը գտնուաւ , քուկդ չէ ու պարտաւորեալ ես դարձնելու . թէ որ գուն կորսընցուցած ըլլայիր՝ Բնչ կը փափաքէիր , կ'ուզէիր որ քեզի դարձուի . կորսընցընողին ցաւը մէյ մը մտածէ , փաղէ , որուն ըլլալը փնտռէ ու տուր . և զաւրիկայ մխթարեալ տեսնելուդ փոյ առափստայիր , և զինքը բարեկամ քեզ ստացիր , Բնչգամ մը դաճեկանմը գլուխայ գետնէն ու կ'ուզէի պահել , որ պէս զի եթէ աղքատ , մը հանդիպի անոր տամ , փոսն զի գտածս ոչինչ բան մը երեւցաւ ինծի , բայց մայրս հրա մտեց որ երթամ անոր տէրը փնտռուեմ . գտած տեղս դարձայ , տեսնեմ որ սղլիկ մը կեցած կուլար ու կը ցաւէր նոյն դաճեկանը կորսնցնելուն վրայ , որ մօրը բոլոր ունեցածն էր և աւելի հայ մը պիտի գնէր :

I. Ե

ԻՄԼԻՈՒՆԵՐ ԵՒ ՊԵՏԵՐ ԸՉԸ ՏՈՒԹԵԱՆ

Թէ որ մարդս պարտքիան է ինք , զինքը պահպանելու և կատարելագործելու . պէտք է որ ազատութիւն ալ ունենայ իրեն պահպանութեանն և կատարելագործուելուն համար հարկաւոր եղած բաներն ընելու , բայց ազգէ հասկնանք , ազատութիւն ըսե լով ոչ թէ ամեն խեղճերնիս փշածն ընել կ'իմանանք , այլ ինչ որ պէտք է ,

զայն ընել , անոնի որ ոչ որ պիտի կա ընենայ արգելք ըլլալ մեր ունեցած կա ըաղութիւնները իրենց վախճանին ծառայեցընել ուղածնուա պէս . Դէ կը ուրիշին գործողը ան առին միայն կրքնայ արգելք ըլլալ՝ երբոր հաւատա ըութեան գէմ ելան :

Պատանեկութեան միջոցնիս դեռ չենք ճանչնար թէ մը բանն օգտակար է և մըր միտասկար . ասոր համար ծնողքնիս և վարժապետները մեզի կը հրամայեն՝ թէ աս մի ընիր : Երբ կը մեծնանք՝ կամքերնիս . կիրքերնիս , մեր շահը կամ տգիտութիւնը զմեզ չար գործքեր ընելու կը յորդորեն և ուրիշներուն միտակելու . ասոր համար օրէնքներ կան , որ կը հրամայեն մեզի ընելքնիս , որոնք նաեւ կը ոտիպեն զմեզ բռնութեամբ և պատժօք , ապա կայ մեր ազատութիւնը չիփերցընիր , այլ մանաւանդ թէ կ'ապահովընէ :

Ենթադրենք որ ես ամեն ուղածս կարենամ ընել , ուրիշներն ալ նոյնպէս կարենային ընել . իրենց բոլոր կամս հաճողը իմ ազատութեանս արգելք կ'ըլլար . որով միշտ կռուայ և ուղածնիս պաշտպանելու վիճակի մը մէջ պիտի ըլլայինք :

Երբ

(Պիտի շարանախոյն :)

ԺԼԹԸՆԵԿԵՐԸԿԵՆՔ

— (Սահմանն իտարիւնամ կառա ժառութիւնը հաճեցաւ Երբուսպէմ քաղաքի մահմետական և ոչ — մահմետական բնակչաց կարուածական վճարքը այսու հետեւ իրենց թողուլ և նը մանապէս ազգարարութիւն եղաւ , որ առաջիկայ տարիէն սկսեալ պէլէփէ կառած տուրքը եւս պիտի շնորհուի զորս միջեւ ցայսօր բնակիչը կը վճարէին զինուոր տալու փոխարէն : Կայ սերտական այս նոր տնօրէնութիւն յայտ

նեց Վիտի՝ Նորդիք Փաշան, տեղ ուր քաղաք, կան ժողովի մէջ մասնուտ որ ուտեն, խօսու թէ, որոց աւարտու մէն զինի՝ ժողովական անդամները երախտապիտական շնորհակալութիւն մաւարուցին ի կողմանէ համայն բնակչաց քաղաքիս ։ (Վարդանան Վառապարտ, թիւ ան այս հարական անտրէնութիւն տութիւն՝ բառկայէս ճարագապառութիւն եղաւ քաղաքիս մէջ ի նշան երախտագիտութեան և ի ցոյց անպատուութեան թեան բնակչաց ։

— Սեր բողոքական հաց եղբայրներէն երկուքը, որոնք Տիգրանակերպէն փառադրուելով քաղաքիս մէջ կը բնակին, յանկարծ մերտին Հայաստան եւոյ մայրենի Նիկիզեց ոյ գիրկը դառնալ, իրենց փափաքը յայտնեցին Ս. Ն. Թոռոյս՝ մեն. Պատրիարքին՝ Նորին Սրբազնութիւնը յայտնեց, որ եթէ այս դարձը որ և իցէ նիւթական շահուց ակնկալութեան պատճառաւ է, անրն դռնէն ի խալաւ, իսկ եթէ շարժառիւթը միայն հոգեւոր է, արդէն ազատ են համարձակ իրենց մայրենի Նիկիզեց ոյ գիրկը մտնել, որ միշտ բաց է իրենց առջեւ ։ Գարծաղները պատասխանեցին, որ ամենեւին նիւթական ակնկալութիւն չունին և ոչ կարօտութիւն շահուց, ըստ որում իրենք արդէն արհեստաւոր լինելով՝ բարւոքապէս կը կենցաղաւորին իրենց ձեռագործով, այլ միայն կը փափաքին իրենց եղբարց հետ այն ամեն հոգեւոր մխիթարութիւնները վայելել, զորս Հայաստանեայց Նիկիզեցին հաւատարապէս կը մատակարարէ իւր համօրեն զաւակներուն ։ Եթէ այդպէս է, առայ՝ Նորին Սրբազնութիւնն, գուք արդէն ձեր մայրենի եկեղեցւոյ զաւակներն էք, որովհետեւ Նիկիզեցին իր կողմէն զանգ մերժած չ'է իւր ծոցէն և սցծմ ու միայն սիրով կընդգրկէ ձեր յոժան

րաւամ գործը, այլ և մայրաման ներս գտնուութեամբ չը պիտի յիշէ երբէք ձեր անցած՝ ժամանակաւ որ հեռանալի իւր գրկէն ։ Նորին Սրբազնութեան խօսքերէն յարտատու շարժեցան յիշեալ անձինքը և հայրական օրհնութիւն առնելով՝ խոտապրին ու միայն անբաժան ապրիլ իրենց եղբարց հետ մայրենի եկեղեցւոյ ծոցոյն մէջ, այլ և յիշով կատարել ամեն պարտաւորութիւն ինչ որ Նիկիզեցին կը պահանջէ իւր զաւակներէն ։

Նորին թէ մեր այս երկու եղբարց դարձը շարժառիւթ լինի մեր միւս բաժանուած եղբայրներուն և մանաւանդ Մեն. Պատրիարք Զօր հայրական ընթացքը օրինակ լինի մեր ամեն եկեղեցականներուն, որ աշխատին ամեն տեղ և ամեն դիպուածոց մէջ երբէք չը խոտարիլ մեր եկեղեցւոյ քրիստոնէական ներողամտութեան պաշտելի բուհըներէն ։ Նորին թէ մեր ամեն ազգակիցները համալուին ընդհանրապէս, որ իրենց ներկան և աղաքան, իրենց փառքը և պատիւը՝ իրենց ամբողջութեան և աջակից ազգաշինութեան մէջ է և ոչ թէ օտարաց հետ յարեալ երազական տեղեկն մէջ, որով ցորդ Մզի միութիւնը քայքայուած է և կը քայքայի և երկպառակութեամբ իրարու միս կրծելով՝ երբէք չ'ենք մտաբերել, որ այս ընթացքով մեր ազգային մարմնոյ կենդանական արիւնը կրպառներ և օր աւուր ակնկեղան կմախք կը դարձնենք ։

Երբեք պատմութիւնը թնչ սեւ կնքով պիտի գործէ այն անձանց աւանները, որոնք ազգային կրօնական պառակտման աղետաբեր արկածներէն չը դգասաւցած՝ տակաւին բոտարոց հետ միանալու միտակարար գաւառ կառան ժողովուրդին պարզամիտ և իւր բարին աւ չափը չը ճանաչող ժողովուրդին ։